

Η ΚΙΝΑ ΣΗΜΕΡΑ, 25 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΠΟΥ ΒΑΦΤΗΚΕ ΣΤΟ ΑΙΜΑ

Στη λήθη η σφαγή της Τιεν Αν Μεν

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

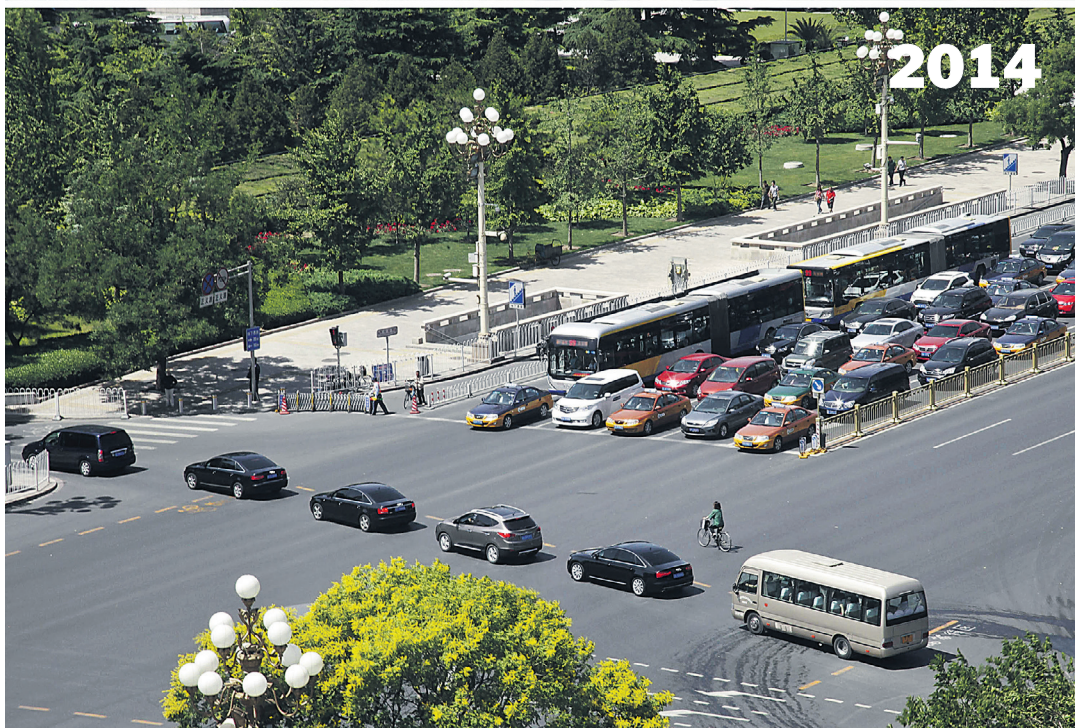
Οι κινεζικές ηγεσίες έχουν μια μοναδική ικανότητα να επηρεάζουν το συλλογικό συνειδητό και τη συλλογική μνήμη. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν ότι σήμερα, 25 χρόνια μετά τη σφαγή της πλατείας Τιεν Αν Μεν, οι περισσότεροι Κινέζοι θεωρούν ότι ναι μεν οι θάνατοι τόσων νέων ανθρώπων ήταν κάτι θλιβερό, αλλά η αποφασιστική δράση του στρατού βοήθησε τη σταθερότητα στη χώρα, η οποία με τη σειρά της έκανε την κινεζική οικονομία να είναι σήμερα η δεύτερη μεγαλύτερη στον κόσμο. Με λίγα λόγια, δηλαδή, ότι έλεγε και η ανακοίνωση που εξέδωσε την Τρίτη το Κομμουνιστικό Κόμμα.

Η σφαγή εκατοντάδων ανθρώπων τις πρώτες πρωινές ώρες της 4ης Ιουνίου του 1989 είναι η πιο τραυματική στιγμή στη σύγχρονη ιστορία της Κίνας. Είναι η στιγμή που ο στρατός έστρεψε τα όπλα του στο λαό για να υπερασπιστεί το Κομμουνιστικό Κόμμα, γεγονός που στη συνέχεια πυροδότησε μια φρενήρη καπιταλιστική ανάπτυξη. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η κινεζική κυβέρνηση φρόντισε να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκείνες που χρειάζονται για να αποτραπούν παρόμοιες εξεγέρσεις. Ωστόσο, ένα από τα πολλά που μας δίδαξε η εξέγερση της Τιεν Αν Μεν είναι ότι επιβεβαίωσε πως η πολιτική στην Κίνα είναι κάτι απρόβλεπτο.

Συνθήκες

Είκοσι πέντε χρόνια μετά, η Κίνα είναι πλέον μια καπιταλιστική χώρα με την εξουσία του Κομμουνιστικού Κόμματος να παραμένει αδιαπραγμάτευτη. Οι διαφωνούντες εξακολουθούν να καταπιέζονται όταν γίνουν αρκετά επικίνδυνοι και οι δημοκρατικές ελευθερίες απέχουν πολύ από αυτές της Δύσης.

Η ταχύρρυθμη ανάπτυξη δημιούργησε ένα μοντέρνο εργασιακό μεσαίωνα στα κινεζικά εργοστάσια για να μπορούν να τροφοδοτούνται οι δυτικές αγορές αλλά παράλληλα δημιούργησε μια νέα ταξική διαστρωμάτωση με κύριο χαρακτηριστικό της τη νέα μεσαία τάξη, που στηρίζει την οικονομία, είναι πιο συντηρητική, καταναλώνει περισσότερο και, όπως συμβαίνει συνήθως με τις αστικές τάξεις, σπάνια επαναστατεί. ■

Τι απέγιναν οι ηγέτες των φοιτητών

ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΝΙΑ της Τιεν Αν Μεν λίγα πράγματα έχουν αλλάξει. Όπως περιγράφει πρόσφατο ρεπορτάζ των «Financial Times», κάποιοι από τους ηγέτες της εξέγερσης, στο εξωτερικό πλέον καθώς σε ελάχιστους έχει επιτραπεί να επιστρέψουν στην Κίνα, παραμένουν πιστοί στο σκοπό τους, άλλοι προσπάθησαν να αλλάξουν ζωή και οι περισσότεροι αναγνωρίζουν ότι το τίμημα ήταν βαρύ.

ΓΟΥΕΡ ΚΑΪΤΣΙ

«Δεν μετανιώνω αλλά το τίμημα ήταν βαρύ»

Η τηλεοπτική διαμάχη του απεργού πείνας Γουέρ Καϊτσι με τον τότε πρωθυπουργό Λι Πενγκ ήταν για πολλούς η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι και έβγαλε χιλιάδες ανθρώπους στους δρόμους. Μετά την καταστολή της εξέγερσης, ο Γουέρ Καϊτσι ήταν νούμερο 2 στη λίστα με τους καταζητούμενους που εξέδωσε το Κομμουνιστικό Κόμμα. Ο ίδιος λέει ότι η εντολή ήταν να μη συλληφθεί ζωντανός. Γι' αυτό και φυγαδεύτηκε στο Χονγκ Κονγκ και στη συνέχεια στις ΗΠΑ. Σήμερα, στα 46 του χρόνια, παραμένει πιστός στην ιδέα ότι η Κίνα χρειάζεται ολική πολιτική μεταρρύθμιση. Όπως λέει, «δεν μετανιώνω για ό,τι έκανα αλλιώς το τίμημα ήταν βαρύ για όλους μας».

ΓΟΥΑΝΓΚ ΝΤΑΝ

«Περήφανος για όσα έγιναν τότε»

Πριν από 25 χρόνια, ο Γουάνγκ Νταν ήταν φοιτητής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Πεκίνου. Όταν ξέσπασε η εξέγερση, η εικόνα του έκανε το γύρο του κόσμου καθώς ήταν ένας από τους απεργούς πείνας της πλατείας. Ο Νταν δεν είχε την τύχη των δύο προηγούμενων. Συνελήφθη από τις κινεζικές αρχές και πέρασε εννέα χρόνια της ζωής του στις φυλακές, για να απελευθερωθεί το 1998 για ιατρικούς λόγους λίγο πριν από την επίσκεψη του Μπιλ Κλίντον στην Κίνα. Για περισσότερο από δύο δεκαετίες το πρόσωπό του ήταν το σύμβολο της εξέγερσης που άλλαξε την Κίνα. Ο ίδιος, από την Ταϊβάν που βρίσκεται σήμερα, δηλώνει περήφανος για τους συμπατριώτες του για όσα έκαναν εκείνη την εποχή αλλά δεν είναι αισιόδοξος ότι μπορεί να αλλάξει κάτι στην Κίνα σήμερα. Όσο για τη νέα γενιά στην Κίνα, πιστεύει ότι αργά ή γρήγορα θα μάθει την αλήθεια για την πηλασία Τιεν Αν Μεν.

ΤΣΑΪ ΛΙΝΓΚ

«Ενδιαφέρονται μόνο για το χρήμα»

Τον Ιούνιο του 1989, λίγο πριν βγουν τα tanks στους δρόμους, μια 23χρονη φοιτήτρια Ψυχολογίας θα αναδεικνυόταν ηγετική φυσιογνωμία της πηλασίας. Σε συνέντευξή της τότε έλεγε ότι «οι φοιτητές στην πλατεία το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να επιμένουν μέχρι η κυβέρνηση να απελπιστεί και να ξεκινήσει το λουτρό αίματος». Τότε βέβαια γνώριζε ότι ήταν στη λίστα των καταζητούμενων. Η Λινγκ κατάφερε να φύγει από τη χώρα πρώτα στο Χονγκ Κονγκ, μετά στη Γαλλία και στη συνέχεια στις ΗΠΑ, όπου πήρε υποτροφία στο Πανεπιστήμιο Πρίνστον. Γι' αυτήν η χώρα της, σήμερα, είναι τα σύγχρονα Σόδομα και Γόμορρα, όπου ο κόσμος ενδιαφέρεται μόνο για το χρήμα και τις σαρκικές απολαύσεις.